

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Анатолий ПАНТЕЛЕЙМОНОВ



Робоча програма навчальної дисципліни

Географія рекреації та туризму

| | |
|---------------------|----------------------------------|
| рівень вищої освіти | перший (бакалаврський) |
| галузь знань | 24 «Сфера обслуговування» |
| спеціальність | 242 «Туризм» |
| освітня програма | «Міжнародний туристичний бізнес» |
| спеціалізація | _____ |
| вид дисципліни | обов'язкова |

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021/ 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

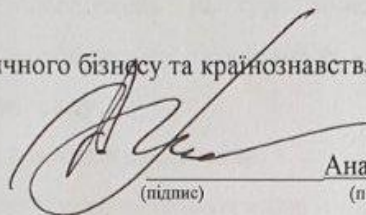
“ 27 ” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: старший викладач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Ірина ВОЛКОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол № 1 від “ 26 ” серпня 2021 року

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства


(підпис) Анатолій ПАРФІНЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи) освітньої-професійної програми «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС»

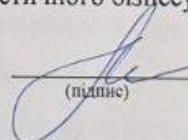
Гарант (керівник проектної групи) освітньої-професійної програми «МІЖНАРОДНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС»


(підпис) Олена СВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “ 26 ” серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу


(підпис) Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Географія рекреації та туризму» складена відповідно до освітньо-професійної програми Міжнародний туристичний бізнес підготовки бакалавра за спеціальністю 242 Туризм

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Географія рекреації та туризму» є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- ознайомлення з розвитком рекреаційних видів туризму в світі;
- ознайомлення з розвитком культурно-пізнавального та подієвого видів туризму в світі;
- ознайомлення з розвитком спортивно-пізнавальних видів туризму в світі;
- ознайомлення з розвитком ділового туризму в світі;
- ознайомлення з центрами релігійного туризму та паломництва світі;
- ознайомитись з регіонами розташування екологічного туризму.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей відповідно до ОПП:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для рухової активності та ведення здорового способу життя

ЗК 3 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 5 – Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК 6 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 8 – Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК 9 – Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК 10 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 12 – Навички міжособистісної взаємодії

ЗК 13 – Здатність планувати та управляти часом

ЗК 14 – Здатність працювати в команді та автономно

ФК 1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

ФК 2 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ФК 3 – Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК 5 – Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК 8 – Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

1.3. Кількість кредитів - 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150.

| 1.5. Характеристика навчальної дисципліни | |
|---|-------------------------------------|
| Обов'язкова | |
| Денна форма навчання (аудиторна) | Заочна (дистанційна) форма навчання |
| Рік підготовки | |
| 1-й | |
| Семестр | |
| 1-й | |
| Лекції | |
| 32 год. | |
| Практичні, семінарські заняття | |
| 32 год. | |
| Лабораторні заняття | |
| | |
| Самостійна робота | |
| 86 год. | |
| Індивідуальні завдання | |
| | |
| | |

1.5. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 2 – Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН 4 – Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

- ПРН 5 – Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
- ПРН 11 – Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності
- ПРН 14 – Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття
- ПРН 15 – Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань
- ПРН 16 – Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
- ПРН 17 – Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері
- ПРН 18 – Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях
- ПРН 19 – Аргументовано відстоювати свої погляди у розв’язанні професійних завдань
- ПРН 20 – Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв’язання
- ПРН 21 – Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
- ПРН 22 – Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі

Система географічних наук в туризмі. Об’єкт, предмет і завдання географії туризму. Географія туризму і рекреаційна географія: спільні риси та відмінності. Термінологічний апарат географії туризму. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми та види туризму.

Тема 2. Географія лікувально-оздоровчого туризму

Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського регіону, світу.

Тема 3. Географія рекреаційних видів туризму

Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.

Географічна характеристика розважального туризму. Різновиди розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського регіону, світу.

Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів. Круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.

Тема 4. Географія активних видів туризму

Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.

Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.

Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіону та світі.

Географічна характеристика екстремального і пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні, Європейському туристичному регіону та світі.

Тема 5. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіону і світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Тема 6. Географія ділового туризму

Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентив туризму. Організатори МІСЕ-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.

Тема 7. Географія релігійного туризму та паломництва

Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі, буддизмі, іудаїзмі.

Тема 8. Географія міського, сільського та екологічного туризму

Географічна характеристика міського туризму. Міста, як туристичні центри. Їх функції та типи. Туристичний потенціал міст. Малі та великі міста - туристичні центри. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.

Основні підходи до визначення сільського туризму. Моделі організації сільського туризму. Географія регіонів та країн розвитку сільського туризму в Україні та світі.

Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону та світі.

3. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Обсяг у годинах | | | | Обсяг у годинах | | | |
|--|-----------------|--------------|----|-------|-----------------|--------------|---|-----|
| | Денна форма | | | | Заочна форма | | | |
| | усього | у тому числі | | | усього | у тому числі | | |
| | | л | пз | с. р. | | л | п | с.р |
| Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна. | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | |
| Тема 2. Географія лікувально-оздоровчого туризму | 22 | 4 | 4 | 14 | | | | |
| Тема 3. Географія рекреаційних видів туризму | 28 | 6 | 6 | 16 | | | | |
| Тема 4. Географія активних видів туризму | 20 | 4 | 4 | 12 | | | | |
| Тема 5. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму | 44 | 10 | 10 | 24 | | | | |
| Тема 6. Географія ділового туризму | 10 | 2 | 2 | 6 | | | | |
| Тема 7. Географія релігійного туризму та | 10 | 2 | 2 | 6 | | | | |

| | | | | | | | | |
|--|-----|----|----|----|--|--|--|--|
| паломництва | | | | | | | | |
| Тема 8. Географія екологічного, сільського та міського туризму | 10 | 2 | 2 | 6 | | | | |
| Усього годин | 150 | 32 | 32 | 86 | | | | |

4. Теми семінарських (практичних) занять

| № з/п | Назва теми | Кількість годин |
|-------|--|-----------------|
| 1 | Географія туризму як наукова дисципліна 1. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму. 2. Термінологічний апарат географії туризму. 3.Форми та види туризму. | 2 |
| 2 | Географія лікувально-оздоровчого туризму 1. Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. 2. Види лікувально-оздоровчого туризму. 3. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України. 4. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму Європейського регіону. 5. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму світу. | 4 |
| 3 | Географія рекреаційних видів туризму 1.Географічна характеристика купально-пляжного туризму. 2. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні, 3. Географія центрів купально-пляжного туризму в Європейському туристичному регіону. 4. Географія центрів купально-пляжного туризму в світі. 5. Географічна характеристика розважального туризму. 6. Географія центрів розважального туризму України. Європейського регіону, світу. 6. Географія центрів розважального туризму Європейського регіону та світу. 7. Географічна характеристика круїзного туризму. 8. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі. | 6 |
| 4 | Географія активних видів туризму 1.Географічна характеристика гірськолижного туризму в Україні. 2. Географічна характеристика гірськолижного туризму в Європейському туристичному регіону та світі. 3. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі. 4. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіону та світі. 5. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні. 6. Види пригодницького туризму, Європейському туристичному регіону та світі. | 4 |
| 5 | Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму 1.Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні. 2. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму в Європейському туристичному регіоні та в світі. 3. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні. 4. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Європейському туристичному регіону і світі. | 10 |

| | | |
|---|--|----|
| 6 | <p>Географія ділового туризму</p> <p>1.Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентив туризму. Організатори МІСЕ-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.</p> | 2 |
| 7 | <p>Географія релігійного туризму та паломництва</p> <p>1.Підходи до визначення релігійного туризму. 2. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. 3. Релігійні та культові центри. 4. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві. 5. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у ісламі. 6. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у буддизмі. 7. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у іудаїзмі.</p> | 2 |
| 8 | <p>Географія екологічного, сільського та міського туризму</p> <p>1.Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні. 2. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Європейському туристичному регіону та світі. 3. Географія регіонів та країн розвитку сільського туризму в Україні. 4. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в світі. 5. Міста, як туристичні центри, їх функції та типи. 6. Малі та великі міста - туристичні центри. 7. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.</p> | 2 |
| | Разом | 32 |

5. Завдання для самостійної роботи

| № з/п | Види, зміст самостійної роботи | Кількість годин | |
|-------|--|-----------------|--------------|
| | | Денна форма | Заочна форма |
| 1 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія туризму як наукова дисципліна.»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Система географічних наук в туризмі. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму. Географія туризму і рекреаційна географія: спільні риси та відмінності. Термінологічний апарат географії туризму. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми та види туризму.</p> | 2 | |
| 2 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія лікувально-оздоровчого туризму»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського регіону, світу.</p> | 14 | |
| 3 | Вид : позааудиторна | | |

| | | | |
|---|---|----|--|
| | <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія рекреаційних видів туризму»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.</p> <p>Географічна характеристика розважального туризму. Різновиди розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського регіону, світу.</p> <p>Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів. Круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.</p> | 16 | |
| 4 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія активних видів туризму»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.</p> <p>Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському туристичному регіону, світі.</p> <p>Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіону та світі.</p> <p>Географічна характеристика екстремального і пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні, Європейському туристичному регіону та світі.</p> <p>Нанести на контурні карти України природно-географічні туристичні ресурси та забезпеченість ними регіонів.</p> | 12 | |
| 5 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.</p> <p>Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіону і світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.</p> <p>Нанести на контурні карти України найзначніші об'єкти</p> | 24 | |

| | | | |
|---|--|----|--|
| | природно-антропогенних ресурсів. Підготувати презентації на тему «Природно-антропогенні туристичні ресурси України». | | |
| 6 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія ділового туризму»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентив туризму. Організатори МІСЕ-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.</p> <p>Нанести на контурні карти України найзначніші об'єкти культурно-історичних ресурсів. Підготувати презентації на тему: «Культурно-історичні туристичні ресурси України»</p> | 6 | |
| 7 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія релігійного туризму та паломництва»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі, буддизмі, іудаїзмі.</p> | 6 | |
| 8 | <p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Географія міського, сільського та екологічного туризму»</p> <p>Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <p>Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні, Європейському туристичному регіону та світі.</p> <p>Основні підходи до визначення сільського туризму. Моделі організації сільського туризму. Географія регіонів та країн розвитку сільського туризму в Україні та світі.</p> <p>Географічна характеристика міського туризму. Міста, як туристичні центри. Їх функції та типи. Туристичний потенціал міст. Малі та великі міста - туристичні центри. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.</p> | 6 | |
| | Разом | 86 | |

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються всі три групи методів навчання: словесні, наочні, практичні.

До *словесних* методів навчання відносяться розповідь, пояснення, бесіда, лекція та метод роботи з книгою.

Розповідь передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

За допомогою *пояснення* розкривається сутність певного явища, закону, процесу. Ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

За допомогою *лекції* розкривається сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

При *бесіді* використовується попередній досвід студентів і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до освідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. Бесіда може бути евристична та репродуктивна.

Наочні методи передбачають використання демонстрації, ілюстрації та спостереження. При *демонстрації* передбачається показ предметів і процесів у природі, динаміці. *Ілюстрація* розкриває предмети і процеси через їх символічне зображення (таблиці, схеми, графіки, малюнки, світлини та ін.). Метод навчання *спостереження* передбачає сприйняття певних предметів, явищ, процесів у природному і виробничому середовищі без втручання у ці явища і процеси.

Практичні методи навчання сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу. *Практична робота* спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних проблем.

У навчальній практиці значне місце відводиться *вправам*. *Вправа* – це метод навчання, сутність якого полягає у цілеспрямованому, багаторазовому повторенні студентами окремих дій та операцій з метою формування умінь та навичок. За характером навчальної праці виділяють різні види вправ. Навчальна мета вирізняє такі види вправи: підготовчі, пробні, тренувальні, творчі.

За характером логіки пізнання методи навчання підрозділяються на аналітичний, дедуктивний, індуктивний, традуктивний.

Аналітичний передбачає мисленнєвий або практичний розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак. *Індуктивний* метод – це вивчення предметів і явищ від одиничного до загального. *Дедуктивний* метод, навпаки, базується на вивченні навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного. *Традуктивний* метод передбачає

висновки від одиничного до одиничного, від часткового до часткового, від загального до загального.

Також застосовуються методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний виклад, частково-пошуковий та дослідницький методи. *Проблемний виклад* передбачає створення проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання. *Частково-пошуковий метод* включає студентів у пошук шляхів, прийомів і засобів роз'язання пізнавального завдання. *Дослідницький метод* спрямований на включення студентів у самостійне розв'язання пізнавального завдання з використанням необхідного обладнання.

8. Методи контролю

Заняття використовуються для надання студенту комплексного досвіду навчання. 25-30% часу лекції обов'язково резервується для запитань, дискусій, обговорення навчального матеріалу. Лекції містять питання для самоперевірки чи форми самоконтролю з тем лекцій та тем курсу. Практичні заняття орієнтовані на формування практичних навичок, компетенцій, узагальнення теоретичного матеріалу, аналізу практичних ситуацій.

Кожне завдання й вид діяльності, що входять до робочої програми навчальної дисципліни, мають безпосередній зв'язок із запланованими результатами навчання та просувають студентів до цих результатів.

Оцінювання завдання, незалежно від форми, має відбуватися за чіткими зрозумілими критеріями, з якими здобувач ознайомлюється на початку вивчення навчальної дисципліни (згідно з робочою програмою навчальної дисципліни).

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах: оцінювання роботи студентів під час практичних (семінарських) занять, оцінка за індивідуальну роботу студентів, проведення проміжного контролю, проведення підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей на семінарських заняттях; виступах з презентаціями; письмового експрес-контролю; тестових завдань; виконання творчих завдань; виконання індивідуальної (курсної) семестрової роботи. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю.

Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за проведення поточного контролю складає 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Тестове завдання – 40 балів (1 тестове завдання x 1 бал).

У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0). У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожен вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Географія рекреації та туризму», режим доступу: [http:// dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=162](http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=162).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти екзаменаційну роботу в дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Географія рекреації та туризму», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=162>.

9. Схема нарахування балів

| Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання | | | | | | | | | Сума |
|--|----|----|----|----|----|----|----|-------|------|
| T1 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | T8 | Іспит | |
| 1 | 11 | 11 | 11 | 6 | 6 | 4 | 10 | 40 | 100 |

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання.

Участь у семінарах – 8 балів.

Презентації за темами – 20 балів. Студент виконує 4 презентації за вибраною темою. Кожна презентація 5 балів (кількість об'єктів – 1 бал, правильно підібраний матеріал – 1 бал, оформлення – 1 бал, доклад – 1 бал, відповіді на питання – 1 бал).

Контурні карти – 32 бали (нанесення курортів та туристичних центрів по кожній темі).

Розподіл балів за темами:

- 1 тема – участь у семінарі – 1 бал;
- 2 тема – участь у семінарі – 1 бал; презентація – 5 балів, контурні карти - 5 балів;
- 3 тема – участь у семінарі – 1 бал, презентації – 5 балів, контурні карти - 5 балів;
- 4 тема – участь у семінарі – 1 бал, презентації – 5 балів, контурні карти - 5 балів;
- 5 тема – участь у семінарі – 1 бал, контурні карти – 5 балів;
- 6 тема – участь у семінарі – 1 бал, контурні карти – 5 балів;
- 7 тема – участь у семінарі – 1 бал, контурні карти – 3 бал;
- 8 тема – участь у семінарі – 1 бал, презентації – 5 балів, контурні карти - 4 бали.

Екзамен – 40 балів.

Екзаменаційний білет складається з 40 тестів. Умови виконання: визначити види туризму та головні туристичні центри і курорти в зазначених країнах.

За кожен вірну відповідь – 1 бал.

Шкала оцінювання

| Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру | Оцінка для чотирирівневого рівня оцінювання |
|--|---|
| | для екзамену |
| 90 – 100 | відмінно |
| 70-89 | добре |
| 50-69 | задовільно |
| 1-49 | незадовільно |

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма.– Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. – 252 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія і методика аналізу, термінологія, районування: Монографія – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 395 с.
3. Кузик С. П. Географія туризму: навч. посіб. — К. : Знання, 2011. — 271 с.
4. Любіцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України: навчальний посібник.– К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
5. Сальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник.– К.: Знання, 2008. – 661 с.
6. Рутинський М.Й. Географія туризму України: навч.-метод. посіб. / М.Й. Рутинський. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
7. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. – Ніжин: Вид-во Ніжинського держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.

Допоміжна література

8. Асташкина М.В., Козырева О.Н., Кусков А.С., Санинская А.А. География туризма. – М.: Альфа-М, Инфра-М, 2018. – 430 с.
9. География туризма: учебник / кол. авторов под ред. А.Ю. Александровой. – М.: КНОРУС, 2008. 592 с.
10. A Geography of Tourism by H. Robinson (MacDonald and Evans, Ltd., Estover Road, Plymouth PL67P2, Great Britain, 1976, 476 pp.
11. An Introduction to the Geography of Tourism 1st Edition by Velvet Nelson Rowman & Littlefield Publishers; 1st edition (March 13, 2013) 332 pages.
12. Geography of Tourism: Image, Impacts and Issues Paperback – November 30, 2017 by Peter Mason Goodfellow Publishers (November 30, 2017) 256 pages.
13. Geography of Travel & Tourism. Lloyd E. Hudman, Richard H. Jackson. Thomson/Delmar Learning, 2003 - 534 pp.
14. National Geographic Learning's Visual Geography of Travel and Tourism 5th Edition by Jan van Harsseel (Author), Richard H Jackson (Author), Lloyd E. Hudman Cengage Learning; 5th edition (January 23, 2014) 640 pages.
15. New Research Paradigms in Tourism Geography. Edited By Alan A. Lew. Published March 31, 2017 by Routledge 168 Pages.
16. The Geography of Tourism and Recreation. Environment, Place and Space By *C. Michael Hall*, *Stephen J.* Published May 6, 2014 by Routledge 470 Pages 62.

17. The Geography of Tourism and Recreation: Environment, Place and Space, 2nd ed., 399 pp. London, New York: Routledge.
18. The Geography of Travel and Tourism. By Brian Boniface, Robyn Cooper, Chris Cooper. Published November 3, 2020 by Routledge 746 Pages 84.
19. Tourism Geography Critical Understandings of Place, Space and Experience By Stephen Williams, Alan A. Lew Published September 11, 2014 by Routledge 346 Pages 60.
20. Tourism Geography 2nd ed. Edition by Philip G Davidoff , Phillip G Davidoff , Doris S Davidoff, J Douglas Eyre. Prentice Hall; 2nd ed. edition (April 3, 1995) 544 pages.
21. Williams Stephen. Tourism geography/Stephen Williams. p. cm.—(Routledge contemporary human geography series) Includes bibliographical references and index. 1. Tourist trade. I. Title. II. Series. G155.A1W49 1998.
22. Worldwide Destinations. The Geography of Travel and Tourism By Brian Boniface, Robyn Cooper, Chris Cooper. Published November 3, 2020 by Routledge 746 Pages 84.
23. World Geography of Travel and Tourism: A Regional Approach 1st Edition by Alan Lew (Author), C. Michael Hall (Author), Dallen J. Timothy Butterworth-Heinemann; 1st edition (May 14, 2008) 376 pages.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Географія туризму – Вікіпедія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Курс лекцій. Географія туризму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/0314>
3. Географія туризму - Навчальні матеріали онлайн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1584072043738/.../geografiya_turiz...
C:\Users\2222\Desktop\Мои документы\Волкова\Дисциплини\Географія туризма\УМКД\2020\ https:\pidruchniki.com\1584072043738\...\geografiya_turiz...
4. Географія туризму - DSpace – ТНЕУ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dspace.tneu.edu.ua/retrieve/14453/GT_L.pdf.